EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2025/39)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üretici Aksa Akrilik Kimya Sanayii A.Ş. (Aksa) tarafından yapılan başvuruda, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 5501.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan "akrilik veya modakrilik olanlar" eşya tanımlı "akrilik elyaf" ithalatının dampingli fiyatlarla yapıldığı ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik olarak bir damping soruşturması açılması talep edilmiştir.

(2) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir damping soruşturması açılmasını haklı kılacak damping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğuna kanaat getirilmiştir.

(3) Bu çerçevede, ÇHC menşeli 5501.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan "akrilik veya modakrilik olanlar" eşya tanımlı "akrilik elyaf" ithalatına yönelik olarak 25/12/2024 tarihli ve 32763 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/40) ile bir damping soruşturması başlatılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen damping soruşturması tamamlanmıştır.

1.3 Yerli üretim dalının temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil kabiliyeti incelenirken, başvuru sahibi yerli üreticinin 1/10/2023-30/9/2024 döneminde soruşturma konusu üründeki üretim rakamları ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanmaktadır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri uyarınca başvuruda bulunan yerli üreticinin yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu anlaşılmış olup söz konusu firma işbu raporun ilgili bölümlerinde "yerli üretim dalı" olarak anılacaktır.

1.4 Soruşturma ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlemesi için 1/10/2023-30/9/2024 tarihleri arasındaki dönem soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir.

(2) Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2021-30/9/2024 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün ÇHC'de mukim üreticilerine/ihracatçılarına, Türkiye'de yerleşik ithalatçılarına ve anılan ülkenin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüşlerini bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştiren firmalardan 6 tanesi, tacir firmalardan 2 tanesi soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiştir.

(6) Soruşturma döneminde, Türkiye'ye ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmiştir. Bu kapsamda, ÇHC'de yerleşik Jilin Jimont Acrylic Fiber Co., Ltd. ve Jilin Qifeng Chemical Fiber Co., Ltd. firmaları soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiş ve bu soruşturma kapsamında iş birliğine gelmiş olarak kabul edilmişlerdir.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren Nihai Bildirim Raporu 24/10/2025 tarihinde soruşturma konusu ülkenin Ankara Büyükelçiliğine, iş birliğinde bulunan ihracatçı, tacir, ithalatçı firmalar ile ilgili taraf olan birlik ile derneklere ve ayrıca yerli üretim dalına iletilmiştir. Tüm ilgili taraflara Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüş bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır.

(8) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla 4/11/2025 tarihinde çevrimiçi olarak kamu dinleme toplantısı düzenlenmiştir.

(9) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde 2025 yılının Temmuz ayında yerli üretim dalı nezdinde yerinde doğrulama incelemesi gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, ÇHC menşeli 5501.30.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan "akrilik veya modakrilik olanlar" eşya tanımlı "akrilik elyaf"tır.

(2) Soruşturma konusu ürün üretiminde akrilonitril (ACN), komonomer (VAM) ve çeşitli kimyasallar ham ürün olarak kullanılmakta olup üretim süreci ACN'nin polimerleştirilmesi ile başlamaktadır. "Polimerleştirme" sürecini ise "çözülme" ve "çekme" süreçleri izlemektedir. Çözülme sürecinde oluşan çözelti su banyosundan geçirilir ve damıtılarak işlenir. Çekme

sürecinde yaş ve kuru çekim olmak üzere iki farklı yöntemle akrilik elyaf üretimi gerçekleştirilmekte olup yerli üretici Aksa tarafından yaş çekim teknolojisi kullanılmaktadır. Üretim sürecinin temel nihai ürünü "akrilik elyaf"tır.

(3) Akrilik elyaf, süveterler, spor ve çocuk giyim, halı, battaniye, kadife kumaş, araba tavanları, branda, inşaat yapımında güçlendirici dolgu malzemesi ve araba aküleri gibi çok çeşitli giyim, ev tekstili, dış mekan ve endüstriyel kullanım alanlarına sahiptir.

(4) Kimi ilgili taraflarca, ithal edilen ürün ile yerli üretici tarafından üretilen ürün arasında kalite ve ürün karakteristiği yönünden farklılıklar olduğu ifade edilmiştir. Ancak yapılan incelemeler, yerli üretim dalı tarafından benzer ürün üretiminde kullanılan hatların sektörün gerektirdiği ileri teknolojiye sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, yerli üretim dalının kalite, çevre ve sera gazı yönetimi hususlarında ISO (9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018, ISO/IEC 27001, ISO 45001:2018) sertifikalarının bulunduğu görülmüştür. Öte yandan, birçok ithalatçı tarafından ithal ürün ile yerli ürün arasında kalite ve teknik özellik bakımından herhangi bir farklılık olmadığı belirtilmiştir. Gerek yerli üretim dalı verileri gerek ihracatçı verileri gerekse ithalat istatistikleri üzerinden yapılan incelemeler çerçevesinde yerli üretim dalı tarafından üretilen ürünler ile soruşturma konusu ülkeden ithal edilen ürün arasında üretim teknolojisi, tüketici algısı ve kalite açısından bir fark olduğuna dair bulguya rastlanmamıştır.

(5) Bu çerçevede, soruşturma esnasında yapılan incelemeler neticesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmış olup söz konusu ürünlerin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamında "benzer ürün" niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürünle ilgili açıklamalar genel nitelikli olup bilgilendirme amacını taşımaktadır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer'i İthalat Rejim Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergileri aşağıda yer almaktadır. Bu kapsamda, ÇHC menşeli ithalat için %4 oranında gümrük vergisi yürürlüktedir.

Tablo 1: Soruşturma Konusu GTİP ve Gümrük Vergileri

GTİP	Eşya Tanımı	KDV (%)	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
			1	2	3	4	GTS ÜLKELERİ			8
							5	6	7	
5501.30.00.00.00	Akrilik ve modakrilik olanlar	10	0	0	0	4	0	0	3,2	4

Kaynak: İthalat Rejimi Kararı 2025

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Morityus, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şili, Tunus. 2: Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti. 3: Birleşik Arap Emirlikleri. 4: Katar. 5: En Az Gelişmiş Ülkeler. 6: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler. 7: Gelişme Yolundaki Ülkeler. 8: Diğer Ülkeler

(2) 25/12/2020 tarihli ve 31345 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/9) kapsamında söz konusu eşyanın ithalatında Kayıt Belgesi aranmaktadır.

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Genel açıklamalar

(1) ÇHC'de yerleşik Jilin Jimont Acrylic Fiber Co., Ltd. ve Jilin Qifeng Chemical Fiber Co., Ltd. firmaları soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiş olup soruşturmanın ilgili ihracatçı tarafları olarak damping marjı hesaplamasına konu edilmiştir.

3.2 Normal değerin belirlenmesi

(1) ÇHC için normal değer, iş birliğinde bulunan firmaların soru formuna yanıtlarında piyasa ekonomisinde işlem gören ülke statüsünü seçmemesi üzerine, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde, emsal ülke olarak değerlendirilen Türkiye'de benzer malın ortalama birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur. Normal değerin tespitinde, soruşturma konusu ülke koşullarına ilişkin ihracatçı firmalar lehine ayarlamalar yapılmıştır.

(2) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca, oluşturulmuş normal değer hesabında kullanılan mâkul kârın ne olduğunun ve ihracatçı firmalar lehine yapılan ayarlamaların neler olduğunun açıklanması talep edilmektedir. İhracatçı firmalar lehine yapılan söz konusu ayarlamalar soruşturma konusu ürün bazında yapılmakta olup hangi maliyet kalemlerinin ayarlamaya muhtaç olduğu hâlihazırda değerlendirilmiştir. Öte yandan, hâlihazırda mâkul kâr aralık olarak ilgili taraflarla paylaşılmıştır. Bunun yanı sıra, yapılan ayarlamalara ve oluşturulmuş normal değere ilişkin ilave bilgilerin paylaşılması Yönetmeliğin 22 nci maddesi çerçevesinde mümkün bulunmamaktadır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmanın ihraç fiyatı, Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyat temelinde tespit edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmalar tarafınca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş olup belgelendirilen ve uygulanabilir ayarlamalar marj hesabına yansıtılmıştır.

3.5 Damping marjı

(1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, normal değer ile ihraç fiyatının ağırlıklı ortalamasının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel nihai bildirimlerinde kapsamlı ve ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Soruşturma kapsamında iş birliğine gelen Jilin Jimont Acrylic Fiber Co., Ltd. ve Jilin Qifeng Chemical Fiber Co., Ltd. firmalarının soru formlarına vermiş oldukları yanıtlar incelendiğinde, her iki firmanın yönetimi ve idari yapısının aynı gruba ait olması göz önüne alınarak bahse konu iki firmanın Türkiye'ye satışları için ortak bir damping marjı hesaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında iş birliğine gelmeyen/gelmemiş addedilen diğer firmalar için damping marjı, Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükmü uyarınca tespit edilmiştir.

(3) Buna göre, ÇHC'de yerleşik soru formuna cevap veren üretici/ihracatçı firmalar ile iş birliğinde bulunmayan diğer firmalar için CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

İhracatçı Firmalar	Damping Marjı (CIF Bedelin Yüzdesi)
Jilin Jimont Acrylic Fiber Co., Ltd. Jilin Qifeng Chemical Fiber Co., Ltd.	14,24
Diğerleri	14,24

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalatın hacmi, bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatlarına etkisi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerine bakılmıştır. Söz konusu inceleme, bu raporun 2.1 inci bölümünde belirtilen soruşturma konusu ürün için 1.4 üncü maddede belirtilen 1/1/2021-30/09/2024 tarihleri arasındaki zarar inceleme dönemi için yapılmıştır.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkeden yapılan ithalatın incelenmesinde Ticaret Bakanlığı İstatistik Veri Tabanı kullanılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2021 yılında 34.825 ton, 2022 yılında 43.828 ton, 2023 yılında 23.989 ton ve SD'de 29.197 ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri 2021 yılında 96,6 milyon ABD doları, 2022 yılında 130,4 milyon ABD doları, 2023 yılında 50 milyon ABD doları ve SD'de 52,8 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemler için sırasıyla 2.774 ABD doları/ton, 2.976 ABD doları/ton, 2.085 ABD doları/ton ve 1.808 ABD doları/ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkeden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi incelendiğinde, 2021 yılında 4.173 ton olarak gerçekleşen ithalatın 2022 yılında 21.745 ton seviyesine yükseldiği, 2023 yılında 12.111 ton seviyesinde ve SD'de 17.863 ton seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen dönemler için sırasıyla 12,8 milyon ABD doları, 63,8 milyon ABD doları, 24 milyon ABD doları ve 31 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler ışığında, ÇHC menşeli ithalatın ortalama fiyatları hesaplanmıştır. 2021 yılında 3.069 ABD doları/ton olan ortalama birim fiyat, 2022 yılında 2.935 ABD doları/ton, 2023 yılında 1.984 ABD doları/ton ve SD'de 1.738 ABD doları/ton seviyesine gerilemiştir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı 2021 yılında %12 seviyesinde iken 2022 yılında %49,6, 2023 yılında %50,5 ve SD'de ise %61,2 seviyesine yükselmiştir.

4.4 Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında, 2021 yılında 30.653 ton seviyelerinde gerçekleşen ithalatın 2022 yılında 22.083 ton seviyesine, 2023 yılında 11.878 ton seviyesine ve SD'de 11.334 ton seviyesine gerilediği görülmektedir.

(2) Diğer ülkeler menşeli ithalatın değeri 2021 yılında 83,8 milyon ABD doları, 2022 yılında 66,6 milyon ABD doları, 2023 yılında 26 milyon ABD doları ve SD'de 21,8 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemde sırasıyla, 2.734 ABD doları/ton, 3.016 ABD doları/ton, 2.189 ABD doları/ton ve 1.920 ABD doları/ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Başvuruya konu olmayan ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payının 2021 yılında %88 seviyesinde iken, 2022 yılında %50,4 seviyesine, 2023 yılında %49,5 ve SD'de %38,8 seviyesine gerilediği görülmektedir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın Türkiye pazarındaki nispi konumunu görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 1/1/2021-30/9/2024 dönemi için incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretim dalının yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2021 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2021 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 93 birim, 2023 yılında 90, SD'de ise 89 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2021 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 560 birim, 2023 yılında 321 birim, SD'de ise 479 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Diğer ülkelerin toplam pazar payı endeksi 2021 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 77 birime, 2023 yılında 43 birime ve SD'de 41 birime gerilemiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2021 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 97 birim, 2023 yılında 108 birim ve SD'de 96 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.6 Dampingli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, soruşturma konusu ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının yurt içi birim satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.

(2) Fiyat kırılması hesap edilirken, iş birliğine gelen ihracatçı firmaların tip bazında ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatının üzerine soruşturma konusu ülkeye yönelik uygulanan gümrük

vergisi ile CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları[1] eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının tip bazında ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(3) Bu çerçevede, SD'de, ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin %0<X<%10'u aralığında kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2 Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir.

(2) Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir.

(3) Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün gümrük vergisi ile CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları dâhil, iş birliğine gelen ihracatçı firmaların tip bazında ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatlarının Türkiye pazarına giriş fiyatı ile yerli üretim dalının tip bazında ağırlıklı ortalama birim ticari maliyetine makul bir kâr (%XX) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(4) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin %0<X<%10'u aralığında baskıladığı tespit edilmiştir.

(5) Kimi ilgili taraflarca nihai bildirim sonrasında, fiyat baskısı hesabında kullanılan mâkul kâr oranının yüksek belirlenmiş olduğuna ilişkin görüşler ifade edilmiş olup anılan görüşe dair kamuya açık kaynaklardan elde edilmiş kârlılık seviyeleri ve Bakanlığımızca yürütülen farklı soruşturmalarda kullanılan mâkul kâr oranları gibi kaynaklar sunulmuştur. Bu kapsamda, fiyat baskısı hesabında kullanılmış olan mâkul kâr oranı soruşturma konusu ürün için Türkiye piyasa dinamiklerini yansıtır bir seviyede olup, anılan oranın mâkuliyeti soruşturma kapsamında elde edilen tüm veriler çerçevesinde de değerlendirilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, maddi zarar inceleme dönemi olan 2021, 2022, 2023 yılları ve SD için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak, 2021 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde ton ölçü birimi kullanılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 113 birim, SD'de 109 birim olarak gerçekleşmiştir.

[1] Soruşturma kapsamında elde edilen veriler çerçevesinde belirlenmiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasitesi 2022 yılında 100 birim olarak kalmış, 2023 yılı ve SD'de 109 birime yükselmiştir. Bu çerçevede kapasite kullanım endeksi sırasıyla 100 birim, 96 birim, 101 birim ve 101 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2022 yılında 90 birim, 2023 yılında 97 birim, SD'de ise 86 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise 2021 yılında 100 birim, 2022 yılında 76 birim, 2023 yılında 57 birim ve SD'de 50 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2021 yılında 100 birim, 2022 yılında 142 birim, 2023 yılında 179 birim ve SD'de 172 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değer endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 113 birim, 98 birim ve 88 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 84 birime, 2023 yılında 59 birime, SD'de ise 58 birime gerilemiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 97 birim, 2023 yılında 108 birim, SD'de ise 96 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olan birim sınai maliyet endeksi, 2022 yılında 79 birim, 2023 yılında 56 birim, SD'de ise 55 birim olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 81 birim, 2023 yılında 62 birim, SD'de 58 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 112 birime yükselmiş, 2023 yılında 29 birime, SD'de ise 57 birime gerilemiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 72 birim, 29 birim ve 25 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarından birim kârlılığı ise 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 99 birime, 2023 yılında 33 birime gerilemiş, SD'de ise 44 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 205 birim, 2023 yılında 233 birim, SD'de ise 309 birim seviyesine yükselmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 101 birim, 2023 yılında 97 birim ve SD'de 97 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

g) Ücretler

(1) Başvuru konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 69 birim, 2023 yılında 95 birim, SD'de 111 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 99 birim, 2023 yılında 117 birim ve SD'de 113 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

h) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan nakit akış endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 114 birim, 2023 yılında 61 birim, SD'de 65 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 76 birim, 72 birim ve 95 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 176 birim, 2023 yılında 160 birim ve SD'de 229 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsi yatırımları 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 119 birim, 2023 yılında 29 birim ve SD'de 11 birim olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde firmanın yenileme yatırımları ise sırasıyla 100 birim, 18 birim, 25 birim ve 28 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (dönem karı/öz sermaye) 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 49 birime, 2023 yılında 34 birime, SD'de ise 30 birime gerilemiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki yurt içi satış miktarının incelenen dönem boyunca baz yıla göre düşüş gösterdiği gözlemlenmekte olup SD'de, 2021 yılına göre %14 oranında bir düşüş olduğu görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının başvuru konusu üründeki yurt içi satışlarından birim kârlılığının 2022 yılında 2021 yılına göre artış gösterdiği görülmekle birlikte, SD'de ise 2021 yılına kıyasla %43 oranında düşüş gösterdiği görülmektedir. Bu kapsamda, yerli üretim dalının yurt içi satışlardan birim kârlılığının düşüş seyrinde olduğu gözlemlenmiştir.

(3) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün stok miktarında incelenen dönem boyunca bir artış olduğu görülmekte olup, SD'de 2021 yılına göre %209 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, anılan dönemde stok çevrim hızının da düştüğü görülmektedir.

(4) Yerli üretim dalının istihdamında soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısının SD'de 2021 yılına göre %3 oranında azaldığı görülmektedir.

(5) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne yönelik ürün nakit akışının baz yıla kıyasla SD'de %35 oranında düştüğü gözlemlenmektedir.

(6) Yerli üretim dalının tevsi ve yenileme yatırımlarının baz yıla göre düşüş gösterdiği tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak, yatırımların geri dönüş oranının inceleme dönemi boyunca gerilediği ve SD'de 2021 yılına göre %70 oranında düştüğü görülmektedir.

(7) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünün Türkiye tüketiminden aldığı pazar payının SD'de baz yıla göre %4 oranında azaldığı görülmektedir.

(8) Kimi ilgili taraflarca termin, teslim süreleri bakımından yerli üretim dalından ürün temininin zor olduğu, zaman zaman tedarik miktarı ve süresi yönünden sorun yaşandığı ifade edilmektedir. Ayrıca nihai bildirim sonrasında iletilen görüşlerde, kimi ilgili taraflarca yerli üretim dalının yüksek kârlılık sebebiyle ihracata yöneldiği, bu sebeple iç piyasanın talebinin yeterince karşılanamadığı ifade edilmektedir. SD'de yerli üretim dalının yurt içi ve yurt dışı satışlardan birim kârlılığı arasındaki farkın düşük seviyelerde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca termin ve teslim sürelerine dair iddialar hususunda yerli üretim dalı tarafından müşteri ihtiyaçlarına vaktinde karşılık verildiği; talepleri karşılama hususunda yeterli kapasitelerinin bulunduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalının incelenen dönemdeki üretim kapasitesinin, soruşturma konusu ürünün Türkiye toplam talebini tek başına karşılamaya yetecek seviyede olduğu tespit edilmiştir.

(9) Kimi ilgili taraflarca, yerli üretim dalının rekabetçi olmayacak ölçüde yüksek fiyatlar belirlediği ve Türkiye'deki tek üretici olmasından bahisle kullanıcıların rekabetçiliğini zedeleyecek mahiyette yüksek fiyatları piyasaya dayattığı ileri sürülmektedir. Ancak, işbu raporun 4.6.2 inci bölümünde belirtildiği üzere, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunduğu ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyemediği tespit edilmiştir. Öte yandan, soruşturma konusu ürünün SD'de soruşturma konusu ülke haricinde 11, zarar inceleme döneminde 18 farklı ülkeden ithalatının gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu çerçevede, yerli üretim dalının Türkiye'deki tek üretici olmasının piyasayı bozucu bir faktör olduğuna ilişkin bir bulguya rastlanmamıştır.

(10) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün yurt içi satış miktarı, yurt içi satışlardan birim kârlılığı, stok miktarı ve stok değeri, ürün istihdamı, ürün nakit akışı, yatırımların geri dönüş oranı ve pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu ve yurt içi satışlardan birim kârlılığın inceleme dönemi boyunca reel olarak düşüş gösterdiği gözlemlenmektedir.

4.9 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, maddi zararın belirlenmesine temel teşkil eden etkenler incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den gerçekleşen ithalatının 2021 yılından SD'ye mutlak olarak %328 oranında önemli bir artış gösterdiği görülmektedir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın soruşturma konusu ürünün genel ithalatı içerisindeki payının ise %12 seviyesinden %61 seviyesine çıkarak ciddi bir artış gösterdiği gözlemlenmektedir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın Türkiye'nin tüketiminden aldığı payın 2021 yılı 100 birim kabul edildiğinde, SD'de 479 birime (%379 artış) yükseldiği görülmektedir.

(5) ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatları inceleme dönemi boyunca aşağı yönlü seyretmiş ve özellikle 2023 yılı ve SD'de genel ithalatın birim fiyatlarının oldukça altında kalmıştır.

(6) ÇHC menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını önemli seviyelerde kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(7) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı, birim kârlılığı, stok miktarı ve stok değeri, ürün istihdamı, ürün nakit akışı, yatırımları ve yatırımların geri dönüş oranı ile pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde önemli bozulmalar olduğu gözlemlenmiştir.

(8) Nihai bildirim sonrasında kimi ilgili taraflarca iletilen görüşlerde ÇHC'den yapılan ithalatın oransal olarak artış göstermesine rağmen pazar payının düşük olduğu, yerli üreticinin pazara hâkim olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda, SD'de soruşturma konusu ürün genel ithalatının %61'ine tekabül eden ÇHC menşeli ithalatın, mutlak olarak artış gösterdiği; birim fiyatlarının azaldığı, iş birliği kapsamında iletilen veriler çerçevesinde ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının yerli üretim dalı fiyatları üzerinde kırılma ve baskıya sebebiyet verdiği; daralan Türkiye pazarından aldığı payı zarar inceleme döneminde önemli seviyede arttırdığı gözlemlenmektedir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1 Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın dampingli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalat zarar inceleme döneminde artış göstermiştir. Öyle ki anılan dönemde ÇHC'den gerçekleşen ithalat %328 oranında artmıştır.

(3) Soruşturma konusu ülkenin 2021-SD döneminde Türkiye pazarından aldığı pay da %379 oranında artış göstermiştir.

(4) Anılan dönemde daralan Türkiye pazarında yerli üretim dalının ise pazar payını koruyamadığı ve SD'de 2021 yılına göre %4 oranında pazar payının azaldığı gözlemlenmektedir. Yerli üretim dalının pazar kaybının, dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın Türkiye pazarından aldığı payda yaşanan önemli artış kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

(5) Dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını önemli seviyelerde kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(6) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı, yurt içi satışlardan birim kârlılığı, stok miktarı ve stok değeri, ürün istihdamı, ürün nakit akışı, yatırımları ve yatırımların geri dönüş oranı ile pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde önemli bozulmalar olduğu gözlenmiştir.

(7) Bunların yanı sıra, dampingli olduğu tespit edilen ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalında görülen maddi zarar ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın ve bu ithalatın pazar payındaki artışın eş zamanlı olduğu, ayrıca aynı dönemde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı dikkate alındığında, yerli üretim dalındaki maddi zararın ana kaynağının soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalat olduğu değerlendirilmektedir.

5.2 Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli üretim dalı üzerinde meydana gelen maddi zarar ile dampinge konu ithalat arasındaki nedensellik bağının incelenmesi esnasında zarara etki edebilecek bilinen diğer unsurlar incelenmiştir.

5.2.1 Tüketimdeki değişiklikler

(1) Soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarının 2022, 2023 yıllarında ve SD'de, 2021 yılına göre daralma trendi içerisine girmiş olduğu ve zarar inceleme döneminde talepte daralma yaşandığı görülmektedir. Ancak, tüketici tercihlerinde bir değişiklik olmadığı dikkate alınarak soruşturma konusu ürünün tüketimindeki daralma karşısında yerli üretim dalının satışlarındaki düşüş ile soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın artışına ilişkin kompozisyon incelendiğinde tüketimdeki daralmanın zarara etki edebilecek nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.2 Diğer ülkeler menşeli ithalat

(1) Soruşturma konusu ülke haricindeki diğer ülkeler menşeli ithalatın zarar inceleme dönemindeki gelişimi incelendiğinde, söz konusu ithalatın payının sürekli bir düşüş eğilimi içinde olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda diğer ülke menşeli ithalatın birim fiyatı, ÇHC menşeli ithalat fiyatının oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, zararın esas kaynağının diğer ülke menşeli ithalat olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.3 Yerli üretim dalının yurt dışı satışları ve dikey kullanımı

(1) Yerli üretim dalındaki zararın yurt içi satışlardan mı yoksa yurt dışı satışlardan mı kaynaklandığı incelendiğinde, incelenen dönemde yerli üretim dalının yurt içi satışlarına göre küçük bir bölümünü yurt dışı satışlarının oluşturduğu görülmüştür. Bununla birlikte, yurt dışı satışlarının miktar bazında 2021 yılına kıyasla SD'de %72 oranında artmış olduğu görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının dikey kullanımın SD'de 2021 yılına göre %17 oranında artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Dikey kullanımın toplam satışlar içindeki payı incelenen dönemde ihmal edilebilir seviyede olduğundan yurt içi satış miktarındaki aşağı yönlü eğilimin dikey kullanımda gözlemlenen artıştan kaynaklanabileceğine dair bir bulguya rastlanmamıştır.

(3) Yukarıda ifade edilen hususlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalındaki zararın esas olarak yurt içi satışlardan kaynaklandığının muhtemel olduğu tespit edilmiştir.

5.2.4 Diğer unsurlar

(1) Anılan dönemde, teknolojik değişmeler, tüketim alışkanlıkları, yerli üreticilerin kendi aralarındaki rekabet gibi diğer unsurlarda önceki yıllara göre olumsuz bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

(2) Sonuç olarak, illiyet bağı değerlendirmesi kapsamında incelenen söz konusu hususların, dampinge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağını zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda ÇHC menşeli "akrilik elyaf" ürünü ithalatının dampingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Bu çerçevede soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile kamu yararı ilkesi çerçevesinde Kanunun 7 nci ve 13 üncü maddelerinin birinci fıkraları uyarınca daha az oranlı önlem uygulanması temelinde, aşağıdaki tabloda GTİP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dampinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	**Eşya Tanımı**	**Menşe Ülke**	**Firma Ünvanı**	**Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)**
5501.30.00.00.00	Akrilik veya modakrilik olanlar	Çin Halk Cumhuriyeti	Jilin Jimont Acrylic Fiber Co., Ltd.	6,72
			Jilin Qifeng Chemical Fiber Co., Ltd.	
			Diğerleri	14,24